

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 29. avgust 2023

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Ko se je Antonij vrnil v Italijo, so vsi mislili, da je Atik v veliki nevarnosti zaradi tesnega prijateljstva s Ciceronom in Brutom. Zato se je Atik ob prihodu Antonija umaknil iz javnega življenja, v strahu pred proskripcijo, in se skrival pri nekem Publiju Volumniju, ki mu je malo prej pomagal (tako spremenljiva je bila v onih časih usoda, da so bili zdaj ti zdaj oni ali v največji milosti ali nevarnosti); s seboj je imel tudi prijatelja Kvinta Geliya Kana. Antonij pa je Cicerona tako sovražil, da ni bil sovražen samo njemu, temveč tudi vsem njegovim prijateljem in jih je želel proskribirati; kljub temu se je spominjal Atikove usluge. In ko je Antonij zvedel, kje Atik je, je lastnoročno napisal, naj se ne boji in naj takoj pride k njemu. Zatrdil je, da sta tako on kakor Kan izvzeta iz proskripcij. In da ponoči ne bi prišla v kakšno nevarnost, jima je poslal stražo. Tako je bil Atik v največji nevarnosti v pomoč ne samo sebi, ampak tudi Kanu, ki ga je imel za zelo dobrega prijatelja.

VR

Ko se je Antonij vrnil v Italijo, ga ni bilo, ki ne bi mislil, da je Atik v veliki nevarnosti zaradi tesnega prijateljstva s Ciceronom in Brutom. Zato se je Atik ob prihodu nasprotnika umaknil iz javnega življenja, v strahu pred proskripcijo, in se skrival pri nekem Publiju Volumniju, ki mu je malo prej pomagal (tako spremenljiva je bila v onih časih usoda, da so bili zdaj ti zdaj oni ali v največji milosti ali nevarnosti); s seboj je imel tudi Kvinta Geliya Kana, prijatelja in vrstnika. Čeprav je v Antoniju vrelo takšno sovraštvo proti Ciceronu, da ni bil sovražen samo njemu, ampak tudi vsem njegovim prijateljem in jih je želel dati na proskripcijsko listo, pa se je kljub temu spomnil Atikove usluge. In ko je Antonij zvedel, kje Atik je, je lastnoročno napisal, naj se ne boji in naj takoj pride k njemu. Dodal je, da Atika in zaradi njega tudi Kana izvzema iz proskripcij. In da ne bi ponoči prišla v kakšno nevarnost, jima je poslal stražo. Tako je bil Atik v največjem strahu v pomoč ne samo sebi, ampak tudi Kanu, ki ga je imel za zelo dobrega prijatelja.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																				
1	6	♦																																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>egeris (2. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>patere (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>arbitraris (3. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> <td>constrictam (1. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>fit (5. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>teneri (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> </tr> </tbody> </table>			Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	egeris (2. vrst.)	2.	sg.	konj.	pf.	akt.	patere (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.	arbitraris (3. vrst.)	2.	sg.	ind.	prez.	pas.	constrictam (1. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	fit (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	teneri (1. vrst.)	inf.	prez.	pas.
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																				
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																														
egeris (2. vrst.)	2.	sg.	konj.	pf.	akt.	patere (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																													
arbitraris (3. vrst.)	2.	sg.	ind.	prez.	pas.	constrictam (1. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																													
fit (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	teneri (1. vrst.)	inf.	prez.	pas.																																													
Skupaj	6																																																					

Naloga	Točke	Rešitev																							
2	3	♦																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>tua (1. vrst.)</td> <td>svojilni</td> <td>ak.</td> <td>pl.</td> <td>n.</td> </tr> <tr> <td>horum (1. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>gen.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>quid (2. vrst.)</td> <td>vprašalni</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> <td>n.</td> </tr> </tbody> </table>			Zaimek	Vrsta	Analiza			Sklon	Število	Spol	tua (1. vrst.)	svojilni	ak.	pl.	n.	horum (1. vrst.)	kazalni	gen.	pl.	m.	quid (2. vrst.)	vprašalni	ak.	sg.	n.
Zaimek	Vrsta	Analiza																							
		Sklon	Število	Spol																					
tua (1. vrst.)	svojilni	ak.	pl.	n.																					
horum (1. vrst.)	kazalni	gen.	pl.	m.																					
quid (2. vrst.)	vprašalni	ak.	sg.	n.																					
Skupaj	3																								

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	♦ Unusquisque nostrum a Catilina oculis ad caedem designabatur.
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ da so tvoji načrti razkriti
4.2	1	♦ povezani particip
	2	♦ tvoja zarota, ki je zaustavljena
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev		
5.1	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	quid	vprašalni zaimsek
		Glagolska oblika	egeris	Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje predodobnosti za sedanjim/glavnim časom v glavnem stavku
Vrsta odvisnika	–	odvisno vprašalni stavek/predmetni odvisnik		
5.2	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	quamvis	podredni veznik
		Glagolska oblika	intellegeret	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim/stranskim časom v glavnem stavku
Vrsta odvisnika	–	prislovnodočilni/dopustni		
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	3	♦ Cicero Catilinae imperavit, ut abiret ex urbe sua.
6.2	3	♦ Cicero dixit se crimina Catilinae non iaturum esse.
6.3	2	♦ Cicero ex Catilina quaesivit, ubi superiore nocte fuisset.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Odgovor
1.1	1	♦ B
1.2	1	♦ A
1.3	1	♦ B
1.4	1	♦ C
1.5	1	♦ C
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev
2	10	♦
		Delo
		Tusculanae disputationes/Laelius vel De amicitia/Cato Maior vel De senectute/De natura deorum/De legibus/De divinatione ...
		Avtor
		Cicero
		Salustij
		Nepot
		Lukrecij
		Cicero
		Coniuratio Catilinae/Bellum Iugurthinum De viris illustribus De rerum natura Epistulae ad Atticum/ad familiares/ ad fratrem Quintum/ad Brutum
Skupaj	10	

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Naloga	Točke	Rešitev
4	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: $35 + 50 = 85$